

Голові спеціалізованої вченої ради
Д 17.127.03
Класичного приватного університету
доктору наук з державного управління,
професору
Огаренку В.М.

ВІДГУК

офіційного опонента, кандидата наук з державного управління, доцента
БУБЛІЯ Максима Петровича
на дисертаційну роботу
Солоннікової Ірини Миколаївни на тему:
«Формування та реалізація державної політики у сфері благоустрою населених пунктів», представлену до публічного захисту на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління

Актуальність теми дисертації, зв'язок з науковими програмами, темами.

Дисертаційне дослідження І.М. Солоннікової на тему «Формування та реалізація державної політики у сфері благоустрою населених пунктів» є вельми актуальним як з точки зору державно-управлінської науки, так і практики державного будівництва та демократичної модернізації української державності.

Благоустрій населених пунктів відіграє важливу економічну, екологічну та соціальну роль у життєдіяльності людей та розвитку місцевої економіки. Останніми роки все більше уваги приділяється сучасному стану сфери благоустрою населених пунктів, у тому числі питанням щодо ефективної реалізації державної політики цієї сфери. Це пов'язано з тим, що благоустрій населених пунктів безпосередньо пов'язаний із життєдіяльністю населення і включає в себе утримання територій населених пунктів у належному стані, їх санітарного очищення, збереження об'єктів загального користування, а також природних ландшафтів, інших природних комплексів і об'єктів, організацію належного утримання та раціонального використання територій, будівель, інженерних споруд та об'єктів рекреаційного, природоохоронного, оздоровчого, історико-культурного та іншого

призначення, створення умов для реалізації прав суб'єктами у цій сфері. А навколо існуючого стану об'єктів благоустрою населених пунктів інколи загострюється соціальна напруга в суспільстві.

Тому важливим для прийняття рішень з державного регулювання сфери благоустрою населених пунктів необхідно здійснити аналіз стану цієї сфери та визначити існуючі проблеми.

Актуальність дисертаційного дослідження також підтверджується його тісними зв'язками з науково-дослідницькою роботою дисертанта і висвітлює результати наукових досліджень автора в межах науково-дослідних робіт:

–«Теоретико-методологічні та філософсько-історичні основи розвитку й перспективи реформування державного управління в Україні» (державний реєстраційний номер 0113U000589);

–«Теорія і практика публічного управління й адміністрування в Україні та зарубіжних країнах» (державний реєстраційний номер 0116U002645);

Дисертаційне дослідження відповідає паспорту спеціальності 25.00.02 – механізми державного управління.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертаційній роботі Солоннікової І.М., підтверджується відповідністю принципів положень дослідження поставленій автором меті, завданням, послідовним дотриманням обраної методики, чіткою і збалансованою структурою, системним аналізом широкого й водночас репрезентативного кола наукових джерел.

Для досягнення поставленої мети автором визначено вісім основних дослідницьких завдань, які є взаємопов'язаними, відображають головний зміст роботи і послідовно розв'язуються в ході наукового дослідження.

Так, автором дисертації обґрунтовано актуальність і рівень наукової розробленості обраної теми, з урахуванням особливостей науки державного управління удосконалено механізм організації благоустрою населених

пунктів в умовах децентралізації управління, що надасть змогу мати уявлення про зміни, які відбулися в Україні із запровадженням системи децентралізації.

Здобувачем використано комплекс загальнонаукових методів, застосування яких дало змогу вирішити поставлені у дисертаційному дослідженні завдання, що мають відповідну новизну та слугують для розробки наукового обґрунтування теоретико-методологічних засад формування та реалізації державної політики у сфері благоустрою населених пунктів.

Наведені в дисертаційній роботі результати наукових досліджень доведені до конкретних наукових положень, прикладних моделей та рекомендацій, які доцільно застосовувати у діяльності органів публічного управління.

Викладене вище свідчить про достатній рівень обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій дисертаційного дослідження. Висновки відповідають поставленим завданням, відповідно відтворюються у авторефераті дисертації, а рекомендації доведено до рівня використання у практичній діяльності органів державної влади. Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації також підтверджена в процесі їх апробації на 5 наукових комунікативних заходах.

3. Наукова новизна одержаних результатів.

Матеріали дисертації становлять значну науково-практичну цінність. Розробки та пропозиції, викладені автором в дисертації, свідчать про глибину й об'єктивність проведеного дослідження. Загалом, дослідження, виконане на високому рівні, було апробовано на 5 науково-практичних конференціях, основний зміст роботи відображено у 12 наукових публікаціях.

Цікавим є авторській підхід до проблем удосконалення державної політики у сфері благоустрою населених пунктів в Україні.

Дисертант детально дослідив порядок організації благоустрою населених пунктів, виділив його особливості та встановив, що принциповим

моментом організації благоустрою населених пунктів є приналежність об'єктів благоустрою до певної категорії, як то: благоустрій та утримання у належному стані парків, рекреаційних зон, садів, скверів та майданчиків для дозвілля; благоустрою територій – об'єктів культурної спадщини та інших.

Дисертантом вперше обґрунтовано доцільність і визначено порядок запровадження податкових стимулів для юридичних та фізичних осіб, зокрема тих, які здійснюють роздільне збирання сміття, шляхом надання податкових пільг: з податку на прибуток для юридичних осіб (дозвіл включати до складу витрат, що зменшують оподатковуваний дохід); з податку на доходи фізичних осіб (зменшення оподаткованого доходу фізичної особи – підприємця в разі придбання та встановлення на власній і/або прилеглої території контейнерів для вторинної сировини та/або урн для викидання основних типів упаковки: пластику, скла, металу, паперу); з податку на доходи фізичних осіб (зменшення річного оподаткованого доходу в разі встановлення ними на власній території урн для викидання основних типів упаковки).

Заслуговує на увагу обґрунтовано механізм стимулювання співробітництва територіальних громад у частині вдосконалення здійснення тендерних процедур шляхом внесення змін до ст. 2 ЗУ «Про публічні закупівлі» стосовно збільшення встановленого законодавством обмеження для здійснення закупівлі товарів (робіт, послуг) для потреб територіальної громади в напрямі здійснення благоустрою її території.

Як результат роботи автора удосконалено підхід до визначення структури організації благоустрою населеного пункту, яка поєднує в собі комплекс робіт з інженерного захисту, розчищення, осушення та озеленення території, покращення мікроклімату на території населеного пункту, санітарного очищення території, зниження рівня шуму, кожна з яких представлена у вигляді переліку дій, що мають виконувати органи місцевої виконавчої влади, місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації для створення комфортних, безпечних умов перебування жителів населеного пункту.

Окремої уваги заслуговує удосконалений автором механізм організації благоустрою населених пунктів в умовах децентралізації управління, що надасть змогу мати уявлення про зміни, які відбулися в Україні із запровадженням системи децентралізації, зокрема: можливість добровільного об'єднання територіальних громад; можливість здійснювати співробітництво територіальних громад і, відповідно, акумулювати матеріальні та фінансові ресурси, здійснювати спільне фінансування інфраструктурних об'єктів.

Заслуговують на увагу напрями державної політики у сфері управління вулично-дорожньою мережею, які подано у вигляді організаційних заходів на державному та місцевому рівнях і заходів фінансового характеру, результатом чого має стати: зменшення руху транспортних засобів вулицями міста; досягнення більшої чистоти доріг та їх узбіччя; покращення екологічної ситуації на території населеного пункту; проведення своєчасного та якісного ремонту доріг; поява більшої кількості організованих місць паркування транспортних засобів.

Мають практичну цінність науково-практичні рекомендації з удосконалення державної політики щодо регулювання сфери благоустрою населених пунктів у напрямку нормативно-правового забезпечення.

Оцінка ідентичності змісту автореферату та основних положень дисертації

Дисертацію та автореферат оформлено відповідно до вимог Порядку присудження наукових ступенів. Зміст автореферату відповідає основним положенням дисертації і не містить інформації, відсутньої в дисертації. Наведені в авторефераті наукові положення, висновки та рекомендації розкрито й аргументовано в тексті дисертації.

Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, які містять дев'ять підрозділів, висновків та списку використаних джерел. Повний обсяг роботи становить 216 сторінок, з них основний текст – 162 сторінки. Список

використаних джерел включає: до розділу 1 – 122 найменувань, до розділу 2 – 91, до розділу 3 – 81. У роботі подано 2 таблиці, 9 рисунків.

Дискусійні положення та недоліки дисертаційної роботи

Відзначаючи загальний високий рівень обґрунтованості науково-теоретичних положень дисертаційної роботи, її цілісність і логіку викладення матеріалу, доречно зробити декілька зауважень і звернути увагу на дискусійні положення дисертаційної роботи.

1. Поданий автором рис. 1.1 (п. 1.1), який має назву «Механізми державного регулювання організації благоустрою населеного пункту» не дає чіткого уявлення про те, що саме удосконалено автором.

2. Автором розкрито особливості державної політики щодо утримання вулично-дорожньої мережі як елементу благоустрою населених пунктів (розділ 2, п. 2.3). Зокрема, досліджено сучасний стан доріг загального користування за типами покриття та запропоновано напрями удосконалення державної політики у цій сфері, які подано у вигляді організаційних та фінансових заходів. Водночас, на нашу думку, слід було диференціювати схематично вулично-дорожню мережу за основним призначенням вулиць і доріг.

3. Безумовно, позитивним аспектом дисертаційного дослідження є комплексний аналіз нормативно-правового забезпечення державної політики у сфері благоустрою населених пунктів в Україні, результати опрацювання законів, нормативно-правових актів та міжнародних правових документів, що окреслюють сферу благоустрою населених пунктів представлені у підрозділі 1.3. Разом з тим, аналіз та виявлення наявних протиріч між новоприйнятими й чинними нормативно-правовими актами, між законами і підзаконними актами дозволив би більш наглядно продемонструвати наявні невідповідності нормативно-правової бази державного регулювання сфери благоустрою населених пунктів.

4. В дисертаційному дослідженні зазначається, що, на сьогодні, однією з серйозних проблем є невідповідність вуличного освітлення

населених пунктів Державним будівельним нормам та стандартам України, що підтверджується замірами Віденської муніципальної лабораторії. Бажано було б уточнити, в чому саме вбачається ця невідповідність та надати їх перелік.

5. Дисертантом в роботі широко охарактеризовано підсистеми сфери благоустрою населених пунктів. Розглянуто підсистему утримання вулично-дорожньої мережі, зовнішнього освітлення територій, озеленення територій. Однак, не всі підсистеми, які входять до комунального обслуговування територій, розглядає автор. Наприклад, поводження з побутовими відходами та підсистему інженерного захисту автор ретельно досліджує, а от поховання, паркування транспорту та утримання прибудинкових територій залишаються поза увагою автора.

Проте, означені зауваження не знижують наукової і практичної цінності отриманих результатів, які є обґрунтованими і достовірними, а деякі з них можуть стати, у свою чергу, одним із напрямів подальших наукових досліджень.

Загальний висновок та оцінка дисертації

Дисертаційна робота Солоннікової Ірини Миколаївни «Формування та реалізація державної політики у сфері благоустрою населених пунктів» є самостійним, завершеним, достовірним дослідженням актуального наукового завдання.

Роботу можна характеризувати як таку, що виконана на високому науковому рівні. Структурованість, повнота викладення матеріалу та якість оформлення рукопису дисертації відповідають кваліфікаційним вимогам щодо дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук.

Обґрунтовані й запропоновані здобувачем пропозиції та висновки розв'язують актуальне завдання в галузі науки державного управління щодо формування та реалізації державної політики у сфері благоустрою населених пунктів.

За актуальністю, новизною, рівнем розкриття поставлених завдань і практичною цінністю дисертація відповідає вимогам п. 9 та п. 10 «Порядку присудження наукових ступенів», затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 № 567 (зі змінами), а її автор – Солоннікова Ірина Миколаївна – заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління.

Офіційний опонент

доцент кафедри управління персоналом і економіки праці
ХарРІ НАДУ при Президентові України,
к. держ.упр., доцент

М.П. Бублій

Підпис доцента Бублія М.П. засвідчую:

Директор ХарРІ НАДУ при Президентові України,
доктор соціологічних наук, професор

Л.О. Белова